

4695/2017 ΠΠΡ ΑΘ (724199)

(Α' ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΝΟΜΟΣ)

Εφεύρεση και ευρεσιτεχνία. Τόσο το δικαίωμα στην εφεύρεση, όσο και το δικαίωμα στην ευρεσιτεχνία είναι διφυή δικαιώματα, διότι συγκεντρώνουν προσωπικά και περιουσιακά δικαιώματα. Η μη αμφισβήτηση της πατρότητας της εφευρετικής ιδέας αποτελεί, μεταξύ άλλων, περιεχόμενο του ηθικού δικαιώματος της εφεύρεσης, το οποίο προστατεύεται κατά τον Ν.1733/1987. Το όνομα του εφευρέτη αναφέρεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, ο οποίος δικαιούται να απαιτήσει από τον αιτούντα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή τον κάτοχο του διπλώματος την αναγνώρισή του ως εφευρέτη. Εξαιρέση από την αρχή του πραγματικού εφευρέτη, κατά την οποία δικαίωμα για την απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας έχει ο πραγματικός εφευρέτης και οι διάδοχοί του, αποτελεί το γεγονός ότι το ίδιο δικαίωμα έχει και ο δικαιούχος εργοδότης, μολονότι δεν είναι πραγματικός εφευρέτης. Κατά τη διαδικασία χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας ενώπιον του ΟΒΙ θεωρείται εφευρέτης ο καταθέτης της αίτησης (τεκμαιρόμενος εφευρέτης). Υπηρεσιακή και εξαρτημένη εφεύρεση. Δεν απαιτείται βεβαιωτική δήλωση εκχώρησης των περιουσιακών δικαιωμάτων του εφευρέτη προς τον εργοδότη του, προκειμένου να του αναγνωριστεί το δικαίωμά του ως εφευρέτη και να συμπεριληφθεί το όνομά του στην αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας στον ΟΒΙ, δεδομένου ότι τούτα ρητώς προβλέπονται στον νόμο και επιπλέον σαφώς μπορεί να συμφωνηθούν μεταξύ των μερών. Ο ΟΒΙ δεν προβαίνει σε έλεγχο νομιμοποίησης του αιτούντος ως πραγματικού εφευρέτη, ούτε των δηλωθέντων από τον εργοδότη-αιτούντα ως εφευρετών, μη απαιτούμενης της ανωτέρω δήλωσης εκχώρησης. Οι συμβάσεις μεταξύ εταιρειών και ανεξαρτήτων συνεργατών ή εργαζομένων δεν αποτελούν εμπορικά απόρρητα της επιχείρησης, όταν δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες είτε του τεχνικού, είτε του εμπορικού τομέα. Δεν λαμβάνεται υπόψη ως αποδεικτικό στοιχείο «έκθεση περιστατικών» μέλους ΔΣ και Διευθύνοντος Συμβούλου εταιρείας, η οποία συντάσσεται αποκλειστικά για να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια συγκεκριμένης δίκης και εμπεριέχει μαρτρία τρίτου ως μη πληρούσα τους όρους του νόμου, η οποία εδόθη κατά καταστρατήγηση των δικονομικών διατάξεων περί λήψης ενόρκων βεβαιώσεων από μάρτυρες ενώπιον Ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου.

ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ

Αριθμός Απόφασης
4695/2017

ΤΟ ΠΟΛΥΜΕΛΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές Ιωάννα Μάμαλη, Πρόεδρο Πρωτοδικών, Ευάγγελο Χατζίκο, Πρωτοδίκη, και Σμπυρούνια Καλλιόπη, Πρωτοδίκη-Εισηγήτρια, και από το Γραμματέα Ιωάννη Δήμου.

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, την 15 Μαρτίου 2017, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του ενάγοντος: ....., με ΑΦΜ ....., κατοίκου ..... Φθιώτιδας, ο οποίος υπέβαλε εμπρόθεσμα έγγραφες προτάσεις δια της δικηγόρου Αθηνών Σταυρούλα Μπαλανίκα του Βασιλείου, κατοίκου Γλυφάδας Αττικής, οδός Λαζαράκη αριθμός 6, και παραστάθηκε στο Δικαστήριο δια της συγκεκριμένης πληρεξούσιας δικηγόρου.

Της εναγόμενης: ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «.....» και το διακριτικό τίτλο «.....» που εδρεύει στη ..... Φθιώτιδας, επί της οδού ....., όπως νόμιμα εκπροσωπείται, με ΑΦΜ ....., ΔΟΥ Λαμίας, η οποία υπέβαλε εμπρόθεσμα έγγραφες προτάσεις δια του δικηγόρου Αθηνών Νικολάου Λυμπέρη του Αναστασίου, κατοίκου Αθηνών, επί της οδού Στουρνάρα αριθμός 37, και παραστάθηκε στο Δικαστήριο δια του συγκεκριμένου πληρεξούσιου δικηγόρου.

Ο ενάγων ζητεί να γίνει δεκτή η από 15.09.2016 αγωγή του, που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου τούτου με αριθμό κατάθεσης 55636/1775/2016, δυνάμει δε της από 06.03.2017 πράξης ορισμού δικασίμου του αρμοδίου Προέδρου Πρωτοδικών του παρόντος Δικαστηρίου προσδιορίσθηκε να συζητηθεί για τη δικάσιμο που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας και εγγράφηκε στο πινάκιο.

Κατά την εκφώνηση της υπόθεσης από τη σειρά του σχετικού πινακίου και κατά τη συζήτησή της, στο ακροατήριο παραστάθηκαν οι διάδικοι, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Ι. Το δικαίωμα στην εφεύρεση είναι άυλο αγαθό, για την κτήση του οποίου δεν απαιτούνται διατυπώσεις, όπως συμβαίνει με το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας. Αν και η εφεύρεση δεν προστατεύεται με τον ν. 1733/1987, εντούτοις αποτελεί αντικείμενο προστασίας ως προϊόν της διανοίας (ΑΚ 60) και ως εκδήλωση της προσωπικότητας (ΑΚ 57). Τόσο το δικαίωμα ευρεσιτεχνίας, όσο και το δικαίωμα στην εφεύρεση είναι διφυή δικαιώματα, διότι συγκεντρώνουν προσωπικά και περιουσιακά δικαιώματα. Το προσωπικό στοιχείο αναφέρεται στην προστασία των προσωπικών συμφερόντων του δικαιούχου, τη μη αμφισβήτηση της πατρότητας της εφευρετικής ιδέας, τη μη τροποποίησή της χωρίς τη συγκατάθεση του εφευρέτη κ.λ.π. και αποτελεί το περιεχόμενο του ηθικού δικαιώματος της εφεύρεσης. Έκφανση της προστασίας του εν λόγω δικαιώματος αποτελεί η παρ. 8 του άρθρου 6 ν. 1733/1987, σύμφωνα με την οποία, το όνομα του εφευρέτη αναφέρεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, ο οποίος δικαιούται να απαιτήσει από τον αιτούντα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή τον κάτοχο του διπλώματος την αναγνώρισή του ως εφευρέτη. Το περιουσιακό στοιχείο του δικαιώματος ευρεσιτεχνίας και του δικαιώματος στην εφεύρεση συνίσταται στην εξουσία της οικονομικής τους εκμετάλλευσης. Έτσι, ενώ σύμφωνα με την αρχή του πραγματικού εφευρέτη που καθιερώνει το ισχύον δίκαιο, δικαίωμα για την απόκτηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας έχει ο (πραγματικός) εφευρέτης ή οι διάδοχοί του (άρθρο 6 παρ. 1 εδ. 1 ν. 1733/1998), εντούτοις, το ίδιο δικαίωμα έχει και ο δικαιούχος εργοδότης, μολονότι δεν είναι αυτός ο εφευρέτης. Η εν λόγω ρύθμιση, η οποία αποτελεί εξαίρεση στον ανωτέρω κανόνα του πραγματικού εφευρέτη, δικαιολογείται, ενόψει του ότι στη σύγχρονη εποχή οι περισσότερες εφευρέσεις αποτελούν προϊόν οργανωμένης, συλλογικής προσπάθειας στα πλαίσια επιχειρήσεων και εργαστηρίων. Επίσης, κατά τη διαδικασία χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας ενώπιον του ΟΒΙ θεωρείται εφευρέτης ο καταθέτης της αίτησης (τεκμαιρόμενος εφευρέτης, άρθρο 6 παρ. 1 εδ. 2 ν.

1733/1998). Και η ρύθμιση αυτή δικαιολογείται από την ανάγκη ταχείας και απρόσκοπτης διεκπεραίωσης της διαδικασίας, διότι απαλλάσσει τον ΟΒΙ από τον έλεγχο της νομιμοποίησης του αιτούντος ως πραγματικού εφευρέτη (βλ. Ν. Ρόκας, Βιομηχανική Ιδιοκτησία, 2η έκδοση, σελ. 23 επ. και 31 επ.).

II. Από τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 4, 5, 6, 7 και 8 του ν. 1733/1987 «Μεταφορά τεχνολογίας, εφευρέσεις κλπ. ...» προκύπτει ότι ως υπηρεσιακή εφεύρεση νοείται εκείνη που πραγματοποιεί ο εργαζόμενος στα πλαίσια σύμβασης εργασίας, από την οποία απορρέει αξίωση του εργοδότη και αντίστοιχη υποχρέωση του εργαζόμενου για παροχή εφευρετικής εργασίας, αποκλειστικά ή παράλληλα με άλλη εργασία (παρ. 5). Ως εκ τούτου, για να υπάρξει υπηρεσιακή εφεύρεση πρέπει να καταρτιστεί με τον εργαζόμενο σύμβαση με αντικείμενο (και) την εφευρετική απασχόλησή του (βλ. ΑΠ 367/2005, ΕΕμπΔ 2006, 1042), ώστε από τη σύμβαση εργασίας να απορρέει αξίωση του εργοδότη και αντίστοιχη υποχρέωση του εργαζόμενου για παροχή εφευρετικής εργασίας, αποκλειστικά ή παράλληλα με άλλη εργασία. Έτσι, αρκεί για το χαρακτηρισμό μιας εφεύρεσης ως υπηρεσιακής το γεγονός ότι η εφευρετική δραστηριότητα ανάγεται σε υποχρέωση του εργαζόμενου, είτε κύρια, είτε δευτερεύουσα (βλ. Μιχ. Μαρίνος, Δίκαιο Ευρεσιτεχνίας, 2013, σελ. 114). Δικαιούχος της υπηρεσιακής εφεύρεσης είναι *ex lege* εργοδότης (παρ. 4), ενώ, το όνομα του εφευρέτη-εργαζόμενου, αναφέρεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και δικαιούται να απαιτήσει από τον αιτούντα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή τον κάτοχο του διπλώματος την αναγνώρισή του ως εφευρέτη (παρ. 8). Αν η εφεύρεση είναι ιδιαίτερα επωφελής για τον εργοδότη, τότε ο εργαζόμενος δικαιούται να αξιώσει από αυτόν πρόσθετη εύλογη αμοιβή (παρ. 5). Ο δε υπολογισμός αυτής γίνεται με βάση τη σπουδαιότητα της εφεύρεσης και το μέγεθος της ωφέλειας του εργοδότη σε συνδυασμό και με το ύψος των τακτικών αποδοχών του εργαζόμενου, στις οποίες ενδεχομένως έχει συνυπολογιστεί ένα μέρος της πρόσθετης αμοιβής. Ως εξαρτημένη εφεύρεση νοείται εκείνη, που πραγματοποιείται από εργαζόμενο με τη χρήση υλικών, μέσων ή πληροφοριών της επιχείρησης του εργοδότη κατά τη διάρκεια της εργασιακής του σχέσης, η οποία δεν έχει ως αντικείμενο (αποκλειστικό ή παράλληλο) την παροχή εφευρετικής εργασίας (παρ. 6). Ο εργαζόμενος είναι είτε αποκλειστικός δικαιούχος της εξαρτημένης εφεύρεσης, είτε συνδικαιούχος με τον εργοδότη κατά ποσοστά 60% ο πρώτος και 40% ο δεύτερος, εφόσον τηρηθούν οι σχετικές προβλέψεις του νόμου, οπότε οριστικοποιείται το αντίστοιχο υπό αίρεση δικαίωμα του εργοδότη (παρ. 4 και 6). Επίσης, ο εργοδότης δικαιούται να εκμεταλλευτεί κατά προτεραιότητα την εξαρτημένη εφεύρεση έναντι αμοιβής ανάλογης προς την οικονομική αξία της εφεύρεσης και προς τα κέρδη, που αυτή αποφέρει στον εργοδότη (παρ. 6). Τέλος, ελεύθερη εφεύρεση είναι εκείνη που δεν είναι ούτε υπηρεσιακή, ούτε εξαρτημένη, δηλ. η εφεύρεση που πραγματοποιεί ο εργαζόμενος, εκτός του πλαισίου της σχέσεως εργασίας που έχει με τον εργοδότη, (παρ. 4). Δικαιούχος της ελεύθερης εφεύρεσης είναι αποκλειστικά ο εργαζόμενος. Σε κάθε περίπτωση, το όνομα του εφευρέτη, αναφέρεται στο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και δικαιούται να απαιτήσει από τον αιτούντα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή τον κάτοχο του διπλώματος την αναγνώρισή του ως εφευρέτη (παρ. 8). Εκτός εμβέλειας των σχετικών διατάξεων παραμένει η σύμβαση έργου και παραγγελίας. Σύμβαση έργου θα πρέπει να θεωρηθεί η ερευνητική παραγγελία ή ερευνητική ανάπτυξη [(development contract), βλ. Μιχ. Μαρίνος, Δίκαιο Ευρεσιτεχνίας, 2013, σελ. 112-115], Σε αυτή την περίπτωση, το σε ποιόν ανήκει το εφευρετικό αποτέλεσμα επαφίεται σε συμβατική ρύθμιση των μερών.

Ο ενάγων με την υπό κρίση αγωγή του εκθέτει ότι με την ιδιότητά του ως χημικού μηχανικού παρείχε στην εναγόμενη ανώνυμη εταιρεία τις υπηρεσίες του από το έτος 2011 έως και το έτος 2014, δυνάμει διαδοχικών, ενιαύσιων συμβάσεων παροχής ανεξαρτήτων υπηρεσιών. Ότι αντικείμενο των υπηρεσιών που παρείχε στην εναγόμενη ήταν, ιδίως, η εφευρετική

δραστηριότητα σχετικά με τη βελτιστοποίηση των διεργασιών ανάπτυξης ναυσοωλήνων άνθρακα, στα πλαίσια του ερευνητικού έργου της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας με τίτλο «.....». Ότι στα πλαίσια της παροχής των ανωτέρω υπηρεσιών ασχολήθηκε και με την πραγματοποίηση μιας εφεύρεσης, υπό τον τίτλο «.....».

Ότι η εναγόμενη, παρά τα συμβατικώς μεταξύ τους συμφωνηθέντα, κατά την κατάθεση στον ΟΒΙ το μήνα Ιούνιο του έτους 2015 αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας για την ανωτέρω εφεύρεση, δεν συμπεριέλαβε σε αυτήν (αίτηση) το όνομα του ενάγοντος ως εφευρέτη. Ότι παρά την εκχώρηση συμβατικώς στην εναγόμενη του περιουσιακού του δικαιώματος επί της ανωτέρω εφεύρεσης, δικαιούται να απαιτήσει από αυτήν, που αιτήθηκε ενώπιον του ΟΒΙ δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, να αναφέρεται στο δίπλωμα το όνομά του ως εφευρέτη. Με βάση τα παραπάνω, ζητεί, κατ' εκτίμηση του αιτητικού της αγωγής του: 1) να αναγνωρισθεί ως εφευρέτης της εφεύρεσης με τίτλο «.....», για την οποία η εναγόμενη κατέθεσε στον Ο.Β.Ι. την υπ' αριθ. ....από 24.06.2015 αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας, 2) να καταχωρηθεί περίληψη της εκδοθησόμενης απόφασης στο Μητρώο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας του Ο.Β.Ι., 3) να κηρυχθεί η εκδοθησόμενη απόφαση προσωρινά εκτελεστή, 4) απειληθεί κατά της εναγόμενης χρηματική ποινή 1.000 ευρώ για κάθε παραβίαση του διατακτικού της εκδοθησόμενης απόφασης και 5) να καταδικαστεί η εναγόμενη στην καταβολή της δικαστικής του δαπάνης.

Με αυτό το περιεχόμενο και αυτά τα αιτήματα η αγωγή αρμόδια καθ' ύλην [άρθρα 14 παρ. 2, 18, του ΚΠολΔ, όπως οι επιμέρους διατάξεις του οικείου δεύτερου βιβλίου του εν λόγω Κώδικα ισχύουν μετά την κατά περίπτωση τροποποίησή τους με το ν. 4335/2015 (ΦΕΚ Α' 87/23.07.2015), καθώς το προκείμενο εισαγωγικό δικόγραφο έχει κατατεθεί μετά το χρόνο έναρξης εφαρμογής του συγκεκριμένου νόμου, ήτοι μετά την 01.01.2016, και καταλαμβάνεται από την ισχύ του, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις των παρ. 1 και 4 του άρθρου ένατου του άρθρου 1 αυτού], και 15 § 2 του ν. 1733/1987], και κατά τόπο [άρθρα 7, 9 του ν. 2943/2001, σε συνδυασμό με την Απόφαση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης 50726/2006 (Φ.Ε.Κ. Β' 739/20.6.2006)], εισάγεται για να συζητηθεί ενώπιον του παρόντος Δικαστηρίου, κατά την προκείμενη τακτική διαδικασία (άρθρα 209 επ. ΚΠολΔ). Περαιτέρω, η αγωγή είναι παραδεκτή, ιδίως δε επαρκώς ορισμένη, καθώς διαλαμβάνει τα αναγκαία κατ' άρθρο 216 ΚΠολΔ στοιχεία, ήτοι τη συμβολή του ενάγοντος ως εφευρέτη στην πραγματοποίηση της επίδικης εφεύρεσης, τη μη αναφορά του ονόματος του από την εναγόμενη ως εφευρέτη στην αίτηση απονομής διπλώματος ευρεσιτεχνίας ενώπιον του ΟΒΙ, κατά παράβαση της σχετικής νομοθεσίας και των συμφωνηθέντων μεταξύ τους, καθώς και ορισμένο αίτημα, το οποίο συνίσταται στην αναγνώριση του ως εφευρέτη της επίδικης εφεύρεσης, απορριπτομένων των περί του αντιθέτου αρνητικών ισχυρισμών της εναγομένης, με τη μνεία ότι εν προκειμένω, ουδόλως ασκεί έννομη επιρροή η αναφορά στην ένδικη αγωγή, επικουρικά, του όρου συνεφευρέτη, μη εισάγοντας έτερη νομική βάση, όπως αβάσιμα διατείνεται η εναγόμενη, καθώς, αφενός μεν δεν αναιρεί τη φερόμενη ιδιότητα του ενάγοντος ως εφευρέτη, αφετέρου, ενόψει του ότι δεν υπάρχει αίτημα ακύρωσης διπλώματος ευρεσιτεχνίας, δεν εμπεριέχει αμφισβήτηση της ιδιότητας ως εφευρετών των έτερων προσώπων που φέρουν την ιδιότητα αυτή στην επίδικη αίτηση χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Περαιτέρω, η αγωγή είναι νόμιμη ως προς το κύριο αίτημά της, περί αναγνώρισης του ενάγοντος ως εφευρέτη της επίδικης εφεύρεσης, στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 1 §§ 1, 2 στ. α', 5 §§ 1 και 3, 6 §§ 1, 2, 4 εδ. β, 5, 8, 7, 8 §§ 11 και 13, 17 Δ § 2 Ν. 1733/1987, 57, 60 ΑΚ, 68, 70 και 176 ΚΠολΔ. Ωστόσο, μη νόμιμα είναι τα υπό στοιχεία 2, 3, 4 παρεπόμενα αγωγικά αιτήματα.

Συγκεκριμένα, το υπό στοιχείο 2 αγωγικό αίτημα περί καταχώρισης περίληψης της εκδοθησόμενης απόφασης στο Μητρώο του Ο.Β.Ι. πρέπει να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμο, διότι, αφενός μεν η εν λόγω καταχώριση αφορά την αμετάκλητη και όχι την οριστική απόφαση του παρόντος Δικαστηρίου, αφετέρου δε η καταχώριση στο οικείο Μητρώο προβλέπεται ευθέως εκ του νόμου, μη απαιτούμενης σχετικής διαταγής του Δικαστηρίου, (βλ. παρ. 11 άρθρου 6 ν. 1733/1978). Επιπλέον, τα υπό στοιχεία 3 και 4 παρεπόμενα αγωγικά αιτήματα περί κήρυξης της απόφασης προσωρινά εκτελεστής και απειλής κατά της εναγόμενης χρηματικής ποινής για κάθε παραβίαση του διατακτικού της παρούσας απόφασης είναι ομοίως απορριπτέα ως νόμω αβάσιμα, καθώς, ενόψει του υπό στοιχείο I αναγνωριστικού, αγωγικού της αιτήματος, δε νοείται η κήρυξη προσωρινά εκτέλεσης της εκδοθησόμενης απόφασης, λόγω του χαρακτήρα της ως αναγνωριστικής (βλ. άρθρα 907-912 ΚΠολΔ), ενώ, ομοίως, δε νοείται εν προκειμένω ούτε «έμμεση» εκτέλεση, κατά τα άρθρα 945-947 ΚΠολΔ, δεδομένου ότι δεν ζητείται η καταδίκη της εναγόμενης σε παράλειψη ή ανοχή πράξης (άρθρο 947 ΚΠολΔ), ούτε προβάλλεται αξίωση για αυτοπρόσωπη επιχείρηση πράξης (άρθρα 946 ΚΠολΔ), ώστε να πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμο και το παρεπόμενο αίτημα για καταδίκη της εναγόμενης σε χρηματική ποινή. Συνακόλουθα, πρέπει η προκείμενη αγωγή, καθ' ο μέρος κρίθηκε νόμιμη, να ερευνηθεί περαιτέρω και ως προς την ουσιαστική της βασιμότητα, δεδομένου ότι προσκομίζεται, αφενός το υπ' αριθμόν ..... γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών στο Δ.Σ.Α. της πληρεξούσιας δικηγόρου του ενάγοντος, κατ' άρθρο 61 παρ. 4 ν. 4194/2013 περί Κώδικα Δικηγόρων, και αφετέρου το από 12.12.2016 ιδιωτικό έγγραφο του ενάγοντος (με επικύρωση του γνησίου της υπογραφής της από δικηγόρο), με αντικείμενο την παροχή πληρεξουσιότητας στην ως άνω δικηγόρο να τον εκπροσωπήσει στην προκείμενη δίκη, κατά τα άρθρα 96 παρ. 1 και 237 παρ. 1 του ΚΠολΔ (ως η δεύτερη διάταξη ισχύει όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου δεύτερου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015).

Αμυνόμενη στην ένδικη αγωγή η εναγόμενη ανώνυμη εταιρεία, με τις νομίμως υποβληθείσες έγγραφες προτάσεις της, τις οποίες κατέθεσε ο δικηγόρος Αθηνών ..... [σημειώνεται ότι προσκομίζονται, για το παραδεκτό της υποβολής των προτάσεων και της παράστασης του εν λόγω δικηγόρου, το υπ' αριθμόν Π0441756 γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών του Δ.Σ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 61 παρ. 4 του ν. 4194/2013 «περί Κώδικα Δικηγόρων», καθώς και το υπ' αριθμόν ...../14.12.2016 ειδικό πληρεξούσιο της Συμβολαιογράφου Αθηνών ....., με αντικείμενο την παροχή πληρεξουσιότητας στον ως άνω δικηγόρο να την εκπροσωπήσει στην προκειμένη δίκη, σύμφωνα με τις επιταγές των άρθρων 96 παρ. 1 και 237 παρ. 1 του ΚΠολΔ (ως η δεύτερη διάταξη ισχύει αντικατασταθείσα με την παρ. 2 του άρθρου δεύτερου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015), πέραν του ανωτέρω αρνητικού του παραδεκτού ισχυρισμού, αρνείται εν γένει αυτή, και επιπλέον, ισχυρίζεται ότι το επίδικο δικαίωμα του ενάγοντος έχει αποδυναμωθεί, καθώς ο τελευταίος αδράνησε επί μακράν και δεν τη συνέδραμε στις διαδικασίες αίτησης χορήγησης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, αγνοώντας τις προσκλήσεις της για υπογραφή δήλωσης εκχώρησης των περιουσιακών δικαιωμάτων του ως εφευρέτη αυτής, με αποτέλεσμα το επίδικο δικαίωμά του να ασκείται καταχρηστικά. Η αιτίαση αυτή, που επιχειρεί να θεμελιώσει ένσταση καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος (άρθρο 281 ΑΚ), είναι απορριπτέα, προεχόντως λόγω νομικής αοριστίας, καθώς ελλείπει τόσο η μνεία των επαχθών για τον υπόχρεο επιπτώσεων, όσο και η αναφορά ύπαρξης αιτιώδους σχέσης αυτών με την προηγούμενη συμπεριφορά του δικαιούχου, ενώ δεν γίνεται επίκληση προσθέτων συνθηκών και περιστάσεων, αναγόμενων στον ίδιο χρόνο και στη συμπεριφορά του ενάγοντος, από τις οποίες να γεννάται στην εναγόμενη η πεποίθηση ότι δεν πρόκειται να ασκηθούν κατά αυτής τα δικαιώματα του τελευταίου. Και τούτο διότι, για να χαρακτηριστεί καταχρηστική η άσκηση του δικαιώματος απαιτείται να έχει δημιουργηθεί στον υπόχρεο, από τη συμπεριφορά του δικαιούχου, σε

συνάρτηση με εκείνη του υπόχρεου και μάλιστα ευλόγως, η πεποίθηση ότι ο δικαιούχος δεν πρόκειται να ασκήσει το δικαίωμά του και οι πράξεις του υποχρέου, και η υπ' αυτού δημιουργηθείσα κατάσταση, που συνεπάγεται επαχθείς για τον υπόχρεο επιπτώσεις, να τελούν σε αιτιώδη σχέση με την προηγούμενη συμπεριφορά του δικαιούχου. Για την εφαρμογή δε της διατάξεως αυτής δεν αρκεί μόνη η επί μακρό χρόνο αδράνεια του δικαιούχου να ασκήσει το δικαίωμά του, ούτε η καλόπιστη πεποίθηση του υποχρέου ότι δεν υπάρχει δικαίωμα κατ' αυτού ή ότι δεν πρόκειται τούτο να ασκηθεί, ούτε κατ' ανάγκην από την άσκησή του να δημιουργούνται απλώς δυσμενείς ή και αφόρητες επιπτώσεις για τον υπόχρεο, αλλά απαιτείται κατά περίπτωση, συνδυασμός των ανωτέρω (Ολ.ΑΠ 5/2011, ΑΠ 16/2017 σε ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ).

Από όλα τα έγγραφα που νόμιμα προσκομίζουν και επικαλούνται οι διάδικοι, για μερικά από τα οποία γίνεται ιδιαίτερη μνεία κατωτέρω, χωρίς όμως να παραλείπεται κανένα, από τις με αριθμούς 645, 646, και 647 από 22.12.2016 ένορκες βεβαιώσεις των μαρτύρων ..... και ....., αντίστοιχα, ενώπιον του συμβολαιογράφου Αθηνών ....., οι οποίες ελήφθησαν με πρωτοβουλία της εναγόμενης για να χρησιμοποιηθούν στα πλαίσια της προκείμενης δίκης προς αντίκρουση των αγωγικών ισχυρισμών, ύστερα από νόμιμη (πριν από δύο τουλάχιστον εργάσιμες μέρες) κλήτευση του ενάγοντος, όπως προκύπτει από την προσκομιζόμενη και επικαλούμενη υπ' αριθμόν ...../19.12.2016 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας του Εφετείου Λαμίας ....., (βλ. άρθρα 421 και 422 ΚΠολΔ, ως αυτά εισήχθησαν με την παρ. 2 του άρθρου δεύτερου του άρθρου 1 του ν. 4335/2015), από την με αριθμό .....ένορκη βεβαίωση της μάρτυρος .....ενώπιον της συμβολαιογράφου Αθηνών ....., η οποία ελήφθη με πρωτοβουλία του ενάγοντος προς αντίκρουση των ισχυρισμών και των ενόρκων βεβαιώσεων της εναγόμενης, ύστερα από νόμιμη πριν από δύο (2) εργάσιμες μέρες κλήτευση της τελευταίας, όπως προκύπτει από την προσκομιζόμενη και επικαλούμενη υπ' αριθμόν ..... έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή του Εφετείου Λαμίας ....., από τις ομολογίες των διαδίκων που είτε εξάγονται ευθέως, είτε συνάγονται εμμέσως από τις προτάσεις τους, κατά περίπτωση, και παράγουν πλήρη απόδειξη (άρθρα 261 και 352 παρ. 1 ΚΠολΔ), καθώς και από τα διδάγματα της κοινής πείρας, που λαμβάνονται αυτεπαγγέλτως υπόψη από το Δικαστήριο (άρθρο 336 παρ. 4 ΚΠολΔ), χωρίς, ωστόσο, να λαμβάνεται υπόψη, ούτε ως μη πληρούν τους όρους του νόμου αποδεικτικό μέσο, το από 27.12.2016 έγγραφο, του μέλους του Δ.Σ. και Γενικού Διευθυντή της εναγόμενης, ..., τιτλοφορούμενο ως «Έκθεση Περιστατικών και Στοιχείων σχετιζόμενων με την αγωγή του κ. ....κατά της εταιρείας .....Α.Ε.», το οποίο προσκομίζεται από την εναγόμενη με τις προτάσεις της, διότι συντάχθηκε αποκλειστικά για να χρησιμοποιηθεί στα πλαίσια της προκείμενης δίκης και εμπεριέχει μαρτυρία τρίτου, η οποία δόθηκε κατά καταστρατήγηση των δικονομικών διατάξεων περί λήψης ενόρκων βεβαιώσεων από μάρτυρες ενώπιον Ειρηνοδίκη ή συμβολαιογράφου (βλ. ΑΠ 930/2008, ΤΝΠ Νόμος), αποδείχθηκαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Η εναγόμενη ανώνυμη εταιρεία δραστηριοποιείται στην αγορά της νανοτεχνολογίας, με ιδιόκτητες μεθόδους σχεδιασμού αντιδραστήρων και προϊόντων που επιτρέπουν την παραγωγή σε βιομηχανική κλίμακα υψηλής ποιότητας νανοσωματιδίων και καινοτόμων προϊόντων- εφαρμογών, με στόχο τη βελτίωση της ανθρώπινης ζωής και την προστασία του περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της αυτής, η εναγόμενη συμμετείχε σε διάφορα ερευνητικά προγράμματα για την αντιμετώπιση τεχνικών προβλημάτων με καινοτόμες λύσεις, μεταξύ αυτών και του έργου της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας με τίτλο «.....», το οποίο είχε ως στόχο τη βελτιστοποίηση των διεργασιών ανάπτυξης νανοσωληνών άνθρακα. Ο ενάγων, ο οποίος έχει την ιδιότητα του χημικού μηχανικού, με εργασιακή εμπειρία σε θέματα παρασκευής μεθοδολογιών Αέριας Χρωματογραφίας και Φασματογραφίας, συνεργάστηκε με την εναγόμενη από τις 04.07.2011

έως και τις 31.12.2014, παρέχοντας τις υπηρεσίες του ως ειδικός επιστήμονας, στα πλαίσια της ανωτέρω ερευνητικής δραστηριότητας της τελευταίας. Ειδικότερα, μεταξύ του ενάγοντος και της εναγόμενης υπεγράφη αρχικά η από 04.07.2011 σύμβαση με χρονική διάρκεια μέχρι τις 31.12.2011, ακολούθως, υπεγράφη η από 02.01.2012 σύμβαση με χρονική διάρκεια μέχρι τις 31.12.2012, στη συνέχεια υπεγράφη η από 02.01.2013 σύμβαση με χρονική διάρκεια μέχρι τις 31.12.2013, ακολούθησε δε όμοια έγγραφη σύμβαση, η οποία έληξε στις 31.12.2014, γεγονός που συνομολογείται από αμφότερους τους διαδίκους, (δεν προσκομίζεται αντίγραφο αυτής). Με τις εν λόγω συμβάσεις συμφωνήθηκε ότι ο ενάγων θα παρέχει τις υπηρεσίες του στην εναγόμενη κατά τα ανωτέρω χρονικά διαστήματα ως ερευνητής επιστήμονας, έναντι αμοιβής, προεχόντως για τη βελτιστοποίηση των διεργασιών ανάπτυξης ναοσωλήνων άνθρακα, την ανάπτυξη ναοδομημένων διηλεκτρικών υλικών με ναοσωλήνες άνθρακα, για τη συμμετοχή σε δραστηριότητες διάχυσης και αξιοποίησης αποτελεσμάτων στις εγκαταστάσεις της εναγόμενης ή και εκτός αυτής, καθώς και για την έρευνα και εφευρετική δράση σχετικά με τα ανωτέρω αντικείμενα, και γενικά την εφευρετική δραστηριότητα σχετικά με την ανάπτυξη προϊόντων ναοσωλήνων άνθρακα και παραγόμενων προϊόντων τους, διαθέτοντας ελευθερία δράσης για την επίτευξη των ανωτέρω στόχων και χωρίς να υφίσταται προκαθορισμένος χρόνος απασχόλησης. Επίσης, δια των ανωτέρω συμβάσεων, συμφωνήθηκε μεταξύ των μερών ότι η πραγματοποίηση οποιασδήποτε εφεύρεσης από τον ενάγοντα στα πλαίσια των ανωτέρω δραστηριοτήτων του θα ανήκει αυτοδικαίως και αποκλειστικά στην εναγόμενη ανώνυμη εταιρεία και ότι η τελευταία θα υποχρεούται να επιτρέψει την αναφορά του ονόματος του ενάγοντος, ως εφευρέτη στο χορηγηθσόμοιο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο ενάγων είχε συνάψει με την εναγόμενη διαδοχικές συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών (ΑΚ 648), καθώς αποδείχθηκε ότι ο τελευταίος διατηρούσε ανεξαρτησία στις ενέργειές του, ενώ η εναγόμενη δεν είχε δικαίωμα άσκησης εποπτείας και ελέγχου στην εφευρετική και εν γένει ερευνητική του δραστηριότητα (βλ. ΑΠ 185/2000 ΔΕΝ 57, 151). Επιπλέον, αποδείχθηκε ότι αντικείμενο των μεταξύ των διαδίκων καταρτισθέντων συμβάσεων ήταν, μεταξύ άλλων, και η εφευρετική απασχόλησή του, από την οποία απέρρεε αξίωση της εναγόμενης και αντίστοιχη υποχρέωση του ενάγοντος για παροχή της προαναφερθείσας εφευρετικής εργασίας. Περαιτέρω, δυνάμει των ανωτέρω συμβάσεων είχε προβλεφθεί ότι σε περίπτωση πραγματοποίησης εφεύρεσης από τον ενάγοντα, η εναγόμενη εργοδότηρια εταιρεία θα του χορηγούσε πρόσθετη εύλογη αμοιβή για την επίτευξη του εφευρετικού αποτελέσματος. Αποδείχθηκε περαιτέρω ότι ο ενάγων κατά τη διάρκεια της συνεργασίας του με την εναγόμενη, ασχολήθηκε προεχόντως με τη μέθοδο παραγωγής προϊόντων ναοσωλήνων άνθρακα, και σε συνεργασία με άλλους εργαζόμενους στην εναγόμενη επιστήμονες, πραγματοποίησε μια εφεύρεση με τίτλο «.....», ενόψει της οποίας, ήδη από τα μέσα του έτους 2014, ξεκίνησε η προετοιμασία εκ μέρους των εφευρετών, μεταξύ αυτών και του ενάγοντος, για την κατάθεση αίτησης χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας ενώπιον του ΟΒΙ. Από το γεγονός ότι η εν λόγω εφεύρεση πραγματοποιήθηκε και με τη συμβολή του ενάγοντος, κατά τη διάρκεια της παροχής των υπηρεσιών του στην εναγομένη και σε εκπλήρωση συμβατικής του υποχρέωσης για ανάπτυξη εφευρετικής δράσης, προκύπτει ότι η εφεύρεση αυτή είναι υπηρεσιακή, και ως εκ τούτου ανήκει ex lege στην εργοδότηρια εναγόμενη εταιρεία (άρθρο 6 παρ. 5 ν. 1733/1987, βλ. υπό στοιχείο ΙΙ νομική σκέψη της παρούσας). Η εν λόγω δε εφευρετική συμβολή του ενάγοντος στην πραγματοποίηση της επίδικης ανωτέρω εφεύρεσης ουδέποτε αμφισβητήθηκε από την εναγόμενη, όπως προκύπτει και από τις ένορκες βεβαιώσεις που προσκομίζει η ίδια. Ωστόσο, κατά την υποβολή από την εναγόμενη στον ΟΒΙ την 24.06.2015, (ήτοι σε χρονικό σημείο που ο ενάγων είχε ήδη διακόψει τη συνεργασία του με την εναγόμενη), της υπ' αριθμόν ..... αίτησης για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας επ' ονόματί της για την επίδικη εφεύρεση, δεν συμπεριελήφθη το όνομα του ενάγοντος στους εφευρέτες αυτής, κατά παράβαση της παρ. 8

του άρθρου 6 ν. 1733/1987, καθώς και των συμβατικώς συμφωνηθέντων μεταξύ των διαδίκων, σύμφωνα με τα οποία ο ενάγων διατηρούσε το ηθικό δικαίωμα να αναφέρεται το όνομά του στο δίπλωμα ως εφευρέτη και η εναγόμενη, παρ' ότι δικαιούχος αυτής, είχε την υποχρέωση να τον αναγνωρίσει ως έναν εκ των εφευρετών (βλ. υπό στοιχείο 1 νομική σκέψη της παρούσας). Ο ισχυρισμός της εναγόμενης ότι το όνομα του ενάγοντος δεν συμπεριελήφθη στους εφευρέτες της επίδικης εφεύρεσης, διότι ο τελευταίος δεν υπέγραψε την από 05.06.2015 επιβεβαιωτική δήλωση εκχώρησης των περιουσιακών του δικαιωμάτων ως εφευρέτη αυτής, αλυσιτελώς προβάλλεται και δεν ασκεί έννομη επιρροή στα πλαίσια της παρούσας δίκης, καθώς η δήλωση αυτή δεν ήταν αναγκαία, ούτε για την υποβολή της αίτησης χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας στο όνομά της ως παραγωγός (ex lege) δικαιούχου αυτής κατά τα ανωτέρω, αλλά ούτε, κατά μείζονα λόγο, για την αναφορά του ονόματος του ενάγοντος ως εφευρέτη, δεδομένου ότι τούτα ρητώς προβλέπονται από το νόμο και, επιπλέον, με σαφήνεια είχαν συμφωνηθεί μεταξύ των μερών και δεν προέκυψε ότι αμφισβητήθηκαν από οιονδήποτε εξ αυτών. Άλλωστε, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα ανωτέρω στη νομική σκέψη της παρούσας, ο ΟΒΙ δεν προβαίνει σε έλεγχο νομιμοποίησης του αιτούντος ως πραγματικού εφευρέτη, και συνακόλουθα ούτε των δηλωθέντων από τον εργοδότη-αιτούντα ως εφευρετών, μη απαιτούμενης της προσκόμισης της αναφερόμενης από την εναγόμενη δήλωσης εκχώρησης περιουσιακών δικαιωμάτων του ενάγοντος-εφευρέτη. Σε κάθε περίπτωση, η εναγόμενη είχε τη δυνατότητα να προσκομίσει ενώπιον του ΟΒΙ τις επίδικες συμβάσεις, με τις οποίες ο ενάγων είχε ρητώς αναλάβει την υποχρέωση παροχής εφευρετικής δραστηριότητας και είχε συμφωνηθεί (ως εκ περισσού) η εκχώρηση στην εναγόμενη του περιουσιακού δικαιώματος επί των εφευρέσεων και η αντίστοιχη υποχρέωση της εναγόμενης να συμπεριλάβει στην αίτησή χορήγησης διπλώματος ευρεσιτεχνίας το όνομά του ως εφευρέτη, καθώς ο τελευταίος διατήρησε το ηθικό του δικαίωμα επ' αυτών (εφεύρεσης και ευρεσιτεχνίας), απορριπτομένου ως αβάσιμου του ισχυρισμού της εναγόμενης ότι οι εν λόγω συμβάσεις αποτελούσαν εμπορικά απόρρητα της επιχείρησής της, καθώς από το περιεχόμενό τους προκύπτει ότι δεν περιλαμβάνουν πληροφορίες είτε στον τεχνικό, είτε στον εμπορικό τομέα (ιδίως στοιχεία προμηθευτών και πελατών, κοστολογίες προϊόντων, τρόποι προώθησης αυτών, άρθρα 16-18 ν.146/1914).

Συνακόλουθα, η υπό κρίση αγωγή κατά το μέρος που κρίθηκε νόμιμη πρέπει να γίνει δεκτή και ως ουσία βάσιμη και να αναγνωρισθεί ο ενάγων ως εφευρέτης, κατ' άρθρο 6 παρ. 8 του ν. 1733/1987, της εφεύρεσης με τίτλο «.....», για την οποία η εναγόμενη ως εργοδότης κατέθεσε στον Ο.Β.Ι. την υπ' αριθ. .... από 24.06.2015 αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Τέλος, τα δικαστικά έξοδα του ενάγοντος πρέπει, επί τη βάσει σχετικού παρεπόμενου αγωγικού του αιτήματος, να επιβληθούν εις βάρος της εναγόμενης, όπως ειδικότερα ορίζεται στο διατακτικό (άρθρο 176 ΚΠολΔ), λόγω της ήττας της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΔΙΚΑΖΕΙ κατ' αντιμωλία των διαδίκων.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΕΙ ό,τι στο σκεπτικό κρίθηκε ως απορριπτέο.

ΔΕΧΕΤΑΙ κατά τα λοιπά την αγωγή.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ τον ενάγοντα ως εφευρέτη της εφεύρεσης με τίτλο «.....», για την οποία η εναγόμενη κατέθεσε στον Ο.Β.Ι. την υπ' αριθ. .... από 24.06.2015 αίτηση για χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ στην εναγόμενη τη δικαστική δαπάνη του ενάγοντος, την οποία ορίζει στο ποσό των εξακοσίων ευρώ (600).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 24.11.2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Δημοσιεύθηκε σε έκτακτη δημόσια στο ακροατήριό του συνεδρίαση, στην Αθήνα, στις 18.12.2017.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ν.Σ.